

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 130/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti O., s. r. o., právne zastúpenej A., s. r. o., v mene ktorej koná JUDr. M. V., advokát – konateľ, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv zaručených v čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 4 C 50/2012 z 18. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti O., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. augusta 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti O., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), na porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozhodnutím Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 C 50/2012 z 18. júla 2012.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynul tento skutkový stav:

1.1 V dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo 31. júla 2009, vznikla pôvodne poškodenému (s bydliskom v okrese T.) škoda na jeho motorovom vozidle. Vinník dopravnej nehody (a škodca) bol poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou svojho motorového vozidla u poisťovateľa, ktorý má sídlo v Poľskej republike (ďalej len „poisťovateľ“). Pôvodne poškodený bol poistený i havarijne, v dôsledku čoho vzniknutú škodu z väčšej časti uhradila jeho poisťovňa. Neuhradená zostala jednak spoluúčasť poškodeného vo výške 331,94 €, ďalej suma 539,79 €, ktorá predstavovala rozdiel medzi výškou škody určenou znaleckým posudkom a celkovým plnením poskytnutým pôvodne poškodenému z havarijného poistenia, ako aj suma 94 € ako náklady na vypracovanie znaleckého posudku.

Tieto sumy boli uplatnené voči poisťovateľovi, ktorý splnil pôvodne poškodenému sumu vo výške spoluúčasti (331,94 €), zvyšné nároky (539,79 € a 94 €) však neuznal. Túto neuhradenú časť pohľadávky pôvodne poškodený postúpil na sťažovateľku.

1.2 Sťažovateľka uvedené zvyšné nároky uplatnila voči poisťovateľovi návrhom z 29. júna 2012 (označeným ako „*Návrh na začatie konania a vydanie európskeho platobného rozkazu*“) doručeným okresnému súdu 4. júla 2012. V petite tohto návrhu žiadala „*konajúci (okresný, pozn.) súd, aby vydal tento*

Európsky platobný rozkaz:

Žalovaný (poisťovateľ, pozn.) je povinný zaplatiť žalobkyni (sťažovateľke, pozn.) sumu vo výške 633,79,- EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 633,79,- € od 19. 7. 2011 do zaplatenia.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania...“.

K návrhu v textovej forme bol pripojený „*Návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu*“ na tlačive A, uvedenom v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, 30. decembra 2006, s. 1) v znení účinnom pred 23. októbrom 2012 (ďalej len „nariadenie o EPR“). V tlačive sťažovateľka okrem iného uviedla, že

- dôvodom právomoci okresného súdu je „bydlisko držiteľa poistky, poisteného alebo osoby, ktorá má prospech z poistenia“;
- uplatňovaná „pohľadávka sa týka nároku na náhradu škody titulom poistného plnenia – zákonné poistenie v prípade vzniku škodovej udalosti“.

1.3 Okresný súd rozhodnutím sp. zn. 4 C 50/2012 z 18. júla 2012 vydaným na tlačive D uvedenom v prílohe IV nariadenia o EPR návrh sťažovateľky na vydanie európskeho platobného rozkazu (ďalej aj „EPR“) zamietol. Dôvody odmietnutia vyjadril v príslušnej kolónke tlačiva vpísaním kódov dvoch predtlačných odôvodnení, podľa ktorých „Návrh sa nevzťahuje na peňažnú pohľadávku s určenou výškou, ktorá je splatná ako je uvedené v článku 4 nariadenia (o EPR, pozn.) (článok 11 ods. 1 písm. a))“ a „Pohľadávka je zjavne neopodstatnená (článok 11 ods. 1 písm. b))“. K obom poličkám existuje na tlačive prázdne poličko s nadpisom „Ďalšie informácie (v prípade potreby)“, ktoré však okresný súd ponechal bez akéhokoľvek údajov.

1.4 Uvedeným rozhodnutím i postupom okresného súdu malo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľky, ktoré sťažovateľka (v citovanom texte označovaná ako „sťažovateľ“) odôvodňuje takto (zvýraznenia ako v origináli):

«*Pokiaľ ide o skutkové okolnosti prípadu, predmetom konania bolo zaplatenie peňažnej sumy, ktorá tvorila škodu vzniknutú sťažovateľovi, ktorú si voči žalovanému uplatňoval v zmysle plnenia vyplývajúceho z príslušných uzavretých poistných zmlúv zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla. Pôvod tejto pohľadávky má zmluvný charakter, nakoľko sa jedná o poistné plnenie a teda odôvodnenie Okresného súdu, že v konaní si sťažovateľ uplatňuje pohľadávku, ktorá nie je splatná nie je správne. Navyiac táto pohľadávka bola sťažovateľovi čiastočne žalovaným už uhradená a v tomto konaní si uplatňoval voči žalovanému iba zvyšok tejto pohľadávky, ktorú žalovaný neuznal, aj napriek tomu, že mu sťažovateľ predložil vyhotovený znalecký posudok preukazujúci dôvodnosť pohľadávky. O splatnosti tejto pohľadávky nemohli byť žiadne pochybnosti.*

Navyiac sťažovateľ sa v konaní domáhal nielen vydania európskeho platobného rozkazu, ale najmä začatia konania vo veci samej ako to je zrejmé z podanej žaloby. Po telefonickom rozhovore s príslušným Okresným súdom sťažovateľ zistil, že po zamietnutí návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu je celé ním iniciované konanie označené

ako **právoplatne skončené** bez toho, aby sťažovateľovi bolo doručené aj osobitné uznesenie o zastavení konania. Vzhľadom na to, že proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu nie je možné podať opravný prostriedok, podanie samotného dovolania je tiež vylúčené, keďže nejde o právoplatné rozhodnutie dovolacieho súdu, sťažovateľ nemá žiadny iný opravný prostriedok ako je iba táto ústavná sťažnosť.

Podľa nášho názoru Okresný súd nielenže nesprávne postupoval, keď po tom, čo zamietol návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu celé konanie právoplatne ukončil a nevytýčil termín pojednávania, ale aj absolútne vôbec neodôvodnil svoje rozhodnutie. Podľa nášho názoru, po zamietnutí návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu mal v konaní v zmysle podanej žaloby ďalej konať a určiť termín pojednávania na prejednanie veci. Konaním Okresného súdu však bola účastníkovi konania a teda sťažovateľovi úplne odňatá možnosť konať pred súdom a uplatniť si svoje práva súdnou cestou. Navyiac, žaloba, ktorá bola podaná, bola podaná v čase kedy ešte neuplynula premlčacia lehota, pričom ak by sme ju podávali teraz opakovane, už je pohľadávka sťažovateľa premlčaná a uplatnenie jeho práva sa značne sťažilo. Okresný súd sťažovateľ ani nevyzval na žiadnu úpravu podanej žaloby a pod.

Podľa § 174a ods. 4 OSP ustanovenia o platobnom rozkaze sa použijú primerane, pokiaľ osobitný predpis neustanovuje inak. Vzhľadom na skutočnosť, že nariadenie č. 1896/2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze nestanovuje inak pokiaľ dôjde k zamietnutiu návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu, mal súd aplikovať ustanovenia ohľadne platobného rozkazu podľa § 172 a nasled. OSP a podobne ako v prípade, ak nevydá platobný rozkaz keď naň nie sú splnené podmienky a stanoví termín pojednávania za účelom prejednanie veci, aj v tomto prípade mal stanoviť termín pojednávania, vec náležite prejednať, ale nie bez odôvodnenia ukončiť.

Taktiež chceme zdôrazniť, že rozhodnutie súdu o zamietnutí návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu **neobsahuje takmer žiadne odôvodnenie**, nie je nám zrejmé na základe akého zistenia súd dospel k záveru, že pohľadávka nie je splatná alebo je zjavne neopodstatnená. Samotné konštatovanie tejto skutočnosti nemôže nahrádzať právo účastníka na náležité odôvodnenie rozhodnutia.

V zmysle judikatúry ESJP, legitímny výkon spravodlivosti vyžaduje, aby súdy v dostatočnej miere uvádzali dôvody, na ktorých sú založené ich rozhodnutia. Rozsah tejto

povinnosti môže závisieť od povahy daného rozhodnutia a jeho určenie je vecou konkrétnych skutkových okolností prípadu (*mutatis mutandis*, *Van de Hurk v. Holandsko*). Ústavný súd k tomu uvádza, že objektívny postup orgánu verejnej moci sa **musí prejaviť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi** (III. ÚS 60/04). Ďalej, rozhodnutie orgánu verejnej moci síce nemusí byť totožné s očakávaniami účastníka konania, avšak „z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia, pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach“ (III. ÚS 311/07). Ústavný súd zároveň uvádza, že vyhodnotenie skutkového stavu nesmie byť formalistické, „ale s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu musí dať v zásadných veciach konkrétnu a nespochybniteľnú odpoveď“, pričom „podcenenie tejto povinnosti... vytvoríť presvedčivé rozhodnutie, ktoré spĺňa parametre zákonnosti a ústavnosti zreteľne vyvoláva účinky arbitrárnosti a porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Uvedenou súdnou praxou a ustálenou judikatúrou sa však Okresný súd vôbec nezaoberal, rozhodnutie Okresného súdu je podľa nášho názoru absolútne neodôvodnené a arbitrárne, pričom nie je podstatné že sa jedná o európsky platobný rozkaz. Aj pri zamietnutí návrhu na európsky platobný rozkaz je podľa nášho názoru súd povinný zdôvodniť svoje rozhodnutie a náležite ho odôvodniť.

Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejaviť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi (III. ÚS 229/06). **Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu bolo zdôvodnené a presvedčivé. Odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Podcenenie povinnosti súdu vytvoríť presvedčivé rozhodnutie, ktoré spĺňa parametre**

zákonosti a ústavnosti, zreteľne vyvoláva účinky arbitrárnosti a porušenia základného práva účastníka konania na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napríklad IV. ÚS 77/02) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Ústavný súd už vo viacerých rozhodnutiach judikoval, že základné právo na súdnu ochranu je v demokratickej spoločnosti natoľko závažné, že pri jeho výkone neprichádzajú do úvahy (zo strany súdov) ani jeho zužujúci výklad, a ani také formálne interpretačné postupy, následkom ktorých by mohlo byť jeho neodôvodnené (svojvoľné) obmedzenie, či dokonca popretie tohto práva.

Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu nespočíva len v tom, že fyzickým osobám a právnickým osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov (I. ÚS 198/07).

Čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny... je primárnym východiskom na zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky oprávnených na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj základom ústavnej úpravy obsahu práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedeného v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (Čl. 46 až 48 ústavy). Všeobecné súdy poskytujú ochranu základnému právu na spravodlivý proces tak, že postupujú v konaní v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu (m. m. III. ÚS 49/04, I. ÚS 31/05, IV. ÚS 67/08).

Postupom Okresného súdu v tom smere, že bez legitímneho zdôvodnenia právoplatne zastavil konanie iniciované sťažovateľom a svoje rozhodnutie vôbec neodôvodnil, došlo k obmedzeniu a porušeniu základného práva sťažovateľa vyjadreného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny... ako aj základného práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru...»

1.5 Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa, obchodnej spoločnosti O. s. r. o., na spravodlivé prejednanie veci podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru... ako aj základné právo sťažovateľa, obchodnej spoločnosti O. s. r. o., na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

Základné právo sťažovateľa, obchodnej spoločnosti O. s. r. o., na súdnu ochranu podľa článku 36 ods. 1 a článku 38 ods. 2 Listiny... porušené bolo.

Rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu zo dňa 18. 7. 2012 vydaný pod sp. zn. 4C/50/2012 Okresným súdom Dolný Kubín sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Okresný súd Dolný Kubín je povinný nahradiť trovy konania...“

2. Ustanovenia právnych predpisov, použiteľné v prerokováanej veci v podstatných častiach znejú takto:

2.1 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

2.2 Článok 6 ods. 1 dohovoru v časti, ktorá je v prerokúvanej veci podstatná, znie takto:

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. (...)

2.3 Konanie o vydanie európskeho platobného rozkazu je upravené v nariadení o EPR, ktorého podstatné časti znejú takto:

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach. (...)

2. Toto nariadenie sa nevzťahuje na: (...)

d) pohľadávky, ktoré vznikli z mimozmluvných záväzkov, pokiaľ

(i) neboli predmetom dohody medzi stranami alebo nedošlo k uznaniu dlhu, alebo

(ii) sa netýkajú vyrovnaných dlhov, ktoré vznikli zo spoločného vlastníctva majetku.

(...)

Článok 4

Európske konanie o platobnom rozkaze

Európske konanie o platobnom rozkaze sa zavádza na účely uspokojovania peňažných pohľadávok s určenou výškou, ktoré sú splatné v čase podania návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu. (...)

Článok 7

Návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu

1. Návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu sa podáva prostredníctvom vzorového tlačiva A ako je uvedené v prílohe I. (...)

Článok 8

Preskúmanie návrhu

Súd konajúci vo veci návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu preskúma čo najskôr a na základe tlačiva návrhu, či sú splnené požiadavky v článkoch 2, 3, 4, 6 a 7 a či sa pohľadávka javí byť opodstatnená a návrh prípustný. Toto preskúmanie sa môže uskutočniť automatizovaným postupom. (...)

Článok 11

Zamietnutie návrhu

1. Súd návrh zamietne, ak

a) nie sú splnené požiadavky stanovené v článkoch 2, 3, 4, 6 a 7;

alebo

b) pohľadávka je zjavne neopodstatnená;

(...)

Navrhovateľ je oboznámený s dôvodmi zamietnutia návrhu prostredníctvom vzorového tlačiva D, ako je uvedené v prílohe IV.

2. Proti zamietnutiu návrhu nie je prípustný opravný prostriedok.

3. Zamietnutie návrhu nebráni navrhovateľovi, aby sa pokúsil o uspokojenie pohľadávky prostredníctvom nového návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu alebo akéhokoľvek iného konania dostupného podľa práva členského štátu. (...)

Prílohou IV nariadenia o EPR je vzorové tlačivo D označené ako „*Rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu*“, ktoré na prvej strane obsahuje vyplňateľné kolónky na označenie súdu, účastníkov konania a ich zástupcov. Na druhej strane rozhodnutia je obsiahnutý predtlačенý vlastný text rozhodnutia, ktorý znie:

„Súd preskúmal Váš návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu v súlade s článkom 8 nariadenia (ES) č. 1896/2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze, a zamietá ho z tohto dôvodu(ov):

01 Návrh nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 2 nariadenia (článok 11 ods. 1 písm. a)).

02 Návrh sa nevzťahuje na cezhraničný spor v zmysle článku 3 nariadenia (článok 11 ods. 1 písm. a)).

03 Návrh sa nevzťahuje na peňažnú pohľadávku s určenou výškou, ktorá je splatná ako je uvedené v článku 4 nariadenia (článok 11 ods. 1 písm. a)).

04 Súd nemá právomoc podľa článku 6 nariadenia (článok 11 ods. 1 písm. a)).

05 Návrh nespĺňa požiadavky uvedené v článku 7 nariadenia (článok 11 ods. 1 písm. a)).

06 Pohľadávka je zjavne neopodstatnená (článok 11 ods. 1 písm. b)).

07 Návrh nebol doplnený alebo opravený v lehote stanovenej súdom (článok 9 ods. 2 a článok 11 ods. 1 písm. c)).

08 Návrh nebol zmenený v lehote stanovenej súdom (článok 10 a článok 11 ods. 1 písm. d)).
Dôvod(y) zamietnutia (uved'te kód).“

Pod tým sú uvedené tieto štyri vyplniteľné kolónky:

„Kód

Ďalšie informácie (v prípade potreby)

_____.”

2.4 Ďalej sú v prerokovávanej veci použiteľné niektoré ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktoré znejú:

Platobný rozkaz

§ 172

(1) Súd môže aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa a bez vypočutia odporcu vydať platobný rozkaz, ak sa v návrhu uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy vyplývajúce zo skutočností uvedených navrhovateľom. (...)

(3) Ak súd nevydá platobný rozkaz, nariadi pojednávanie. (...)

§ 174a

Európsky platobný rozkaz

(1) Európsky platobný rozkaz je platobný rozkaz vydaný podľa osobitného predpisu. (nasleduje odkaz na nariadenie o EPR, pozn.)

(2) Európsky platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené; to neplatí, ak sa európsky platobný rozkaz doručuje zástupcovi odporcu.

(3) Európsky platobný rozkaz sa doručuje do cudziny.

(4) Ustanovenia o platobnom rozkaze sa použijú primerane, pokiaľ osobitný predpis neustanovuje inak. (nasleduje odkaz na nariadenie o EPR, pozn.)

3. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uvedenú sťažnosť predbežne prerokoval, pričom ju skúmal z hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Sťažovateľka v prvom rade namieta, že napadnutým rozhodnutím okresného súdu došlo k zásahu do jej práva na prístup k súdu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého znenie je takmer doslovne totožné s čl. 36 ods. 1 listiny.

4.1 Podľa stálej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy zaručiť každému prístup k súdu (resp. k inému orgánu majúcemu právomoc na prerokovanie danej veci). Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu a iného orgánu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Z doslovného znenia ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva, že domáhať sa svojho práva môže každý „spôsobom ustanoveným zákonom“. Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak všeobecný súd podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu v zásade nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je v prípade občianskeho súdneho konania najmä Občiansky súdny poriadok. Súčasťou práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred konajúcim orgánom úspešný. Tento orgán nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom, a to aj pri rešpektovaní druhu alebo štádia konania, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu (porov. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

Ústavný súd, ktorého úlohou je v zmysle čl. 124 ústavy ochrana ústavnosti, nie je alternatívnou ani ďalšou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (podobne II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). V dôsledku toho sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi (vrátane ich procesného postupu) s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (zhodne napríklad I. ÚS 225/03, IV. ÚS 158/09). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu zásadne len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 262/04).

4.2 Konanie o vydanie EPR je osobitným druhom konania, ktoré sa začína na návrh, ktorým účastník žiada o vydanie EPR a ktorý sa podľa čl. 7 ods. 1 nariadenia o EPR zásadne podáva na tlačive ustanovenom v prílohe I tohto nariadenia. Výsledkom tohto konania je buď vydanie EPR v súlade s návrhom, alebo zamietnutie návrhu na jeho vydanie. Zamietnutie návrhu na vydanie EPR nemá vplyv na možnosť inak uplatniť právo, ktoré bolo predmetom návrhu (čl. 11 ods. 3 nariadenia o EPR). Cieľom konania o vydanie EPR teda nie je dosiahnuť meritórne rozhodnutie o hmotnom práve, teda rozhodnutie o tom, či právo navrhovateľa existuje alebo nie a či je odporca povinný splniť jemu korešpondujúcu povinnosť, alebo nie. Európsky platobný rozkaz je rozhodnutím, ktoré sa vydáva len na základe jednostranných tvrdení navrhovateľa, nie v kontradiktórnom konaní, a preto možno európskym platobným rozkazom návrhu navrhovateľa len vyhovieť (neprichádza do úvahy zamietavý platobný rozkaz). Výsledkom konania o vydanie EPR tak nemôže byť zamietajúce rozhodnutie, ktoré by s účinkami *rei iudicatae* rozhodlo o tom, že uplatnené právo navrhovateľa neexistuje, prípadne odporca nie je povinný plniť jemu zodpovedajúcu povinnosť. Predmetom konania o EPR je, naopak, len otázka, či sú splnené podmienky na vydanie EPR, alebo nie, pričom neexistencia zjavnej neodôvodnenosti pohľadávky je len jednou z nutných, nie však dostačujúcich podmienok na jeho vydanie. Európsky platobný rozkaz môže ďalej nadobudnúť charakter exekučného titulu len v spojení s nečinnosťou odporcu (nepodaním odporu). Naopak, jeho činnosťou (podaním odporu) sa EPR *ex lege* (vzhľadom na prameň právnej úpravy, ktorým nie je *lex* – zákon, ale nariadenie – *regulatio*, by bol namieste skôr výraz *ex regulatione*) ruší.

Z uvedeného podľa názoru ústavného súdu vyplýva, že (európsky) platobný rozkaz nemožno považovať za súdne rozhodnutie v pravom slova zmysle, ale že ide o formu kvalifikovanej súdnej upomienky na zaplatenie splatnej pohľadávky (z toho vyplýva napríklad i označenie konania o vydanie platobného rozkazu ako „upomínacie konanie“ používané i na území dnešnej Českej republiky pred 1. januárom 1951 v zákone č. 67/1873 ríš. zák. a odvodené z nemeckého pojmu „*Mahnverfahren*“), ktorá – pokiaľ sa jej neodporuje – nadobúda účinky exekučného titulu.

4.3 Na účely ďalšieho výkladu – a tiež v súvislosti s tým, že sama sťažovateľka sa snaží poukazovať na určité podobnosti konania o EPR s vydávaním platobného rozkazu podľa § 172 a nasl. OSP – považuje ústavný súd za účelné stručne priblížiť rozdiely medzi týmito dvoma konaniami, k čomu najlepšie poslúži stručný prehľad vývoja úpravy platobného rozkazu v právnych úpravách civilných procesných kódexov účinných na území Slovenskej republiky.

Uhorský Občiansky sporový poriadok (zákonný článok I/1911, ďalej len „uhorský OSP“) obsahoval v ôsmom titule (§ 588 až § 605) úpravu tzv. rozkazného konania (maď. *„fizetési meghagyásos eljárás“*). Rozkazné konanie sa začínalo návrhom (žiadosťou) na vydanie platobného rozkazu (maď. *„fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem“*, § 590), ktorého predmetom mohli byť len pohľadávky obmedzeného druhu a výšky (§ 588). Podanie návrhu malo síce rovnaké účinky ako podanie žaloby (§ 590 ods. 6), avšak nepovažovalo sa za žalobu (maď. *„keresetlevél“*), v dôsledku čoho na jeho základe nemohlo – ak nebolo možné platobný rozkaz vydať – byť nariadené pojednávanie vo veci samej a pokračovať v riadnom spornom konaní až do vydania rozsudku. Rozkazné konanie bolo postavené na prísnom formalizme, čo sa okrem iného prejavovalo v tom, že návrh na vydanie platobného rozkazu nebolo možné vrátiť na odstránenie nedostatkov (§ 591 ods. 6). Nedostatky návrhu, ako aj akýkoľvek nedostatok podmienok konania a tiež zjavná neopodstatnenosť alebo súdna nevymáhateľnosť pohľadávky (maď. *„a követelés alaptalan, birói úton nem érvényesíthető...“*) mali podľa § 591 ods. 2 za následok odmietnutie návrhu (žiadosti). Odmietnutím návrhu bolo rozkazné konanie skončené, náhradný postup napríklad v podobe nariadenia pojednávania vo veci samej a pokračovania v riadnom spornom konaní neexistoval. Zákon však umožňoval v takom prípade zachovať hmotnoprávne účinky odmietnutého návrhu tým, že navrhovateľ do 30 dní po odmietnutí podal riadnu žalobu alebo nový návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorý splňal všetky zákonné náležitosti (§ 600). Z uvedeného je zrejmé, že rozkazné konanie podľa uhorského OSP bolo vybudované na v zásade rovnakých princípoch ako konanie podľa nariadenia o EPR.

Zákon č. 142/1950 Zb. o konaní v občianskych súdnych veciach (občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP z roku 1954“) priniesol v úprave rozkazného konania podstatnú zmenu predovšetkým tým, že prestal rozkazné konanie ponímať ako samostatné konanie. Podľa § 425 uvedeného zákona totiž súd mohol vydať platobný rozkaz, ak žalobca v žalobe navrhol jej vybavenie týmto spôsobom. Z uvedeného vyplýva, že návrh na vydanie platobného rozkazu už nepredstavoval samostatný spôsob súdneho uplatnenia určitej pohľadávky, ale vedľajší návrh urobený v žalobe. Z toho je taktiež zrejmé, že súčasne s týmto návrhom bola podaná i riadna žaloba, takže sa na rozdiel od predchádzajúcej úpravy v uhorskom OSP súčasne začínalo i riadne občianske súdne konanie. Logickým dôsledkom tohto ponímania platobného rozkazu bolo ustanovenie § 425 ods. 4, z ktorého v spojení s § 424 OSP z roku 1954 vyplynulo, že v prípade, ak nebolo žalobu možné vybaviť navrhovaným platobným rozkazom, konalo sa o žalobe riadne občianske súdne konanie, teda sa na jej prerokovanie nariadilo ústne pojednávanie.

Prakticky v tejto podobe prebral úpravu „rozkazného konania“ i v súčasnosti účinný Občiansky súdny poriadok schválený v roku 1963.

4.4 Z tohto výkladu je zrejmé, že existujú podstatné rozdiely medzi konaním o vydanie EPR a úpravou vydávania platobného rozkazu v aktuálnom Občianskom súdnom poriadku. Kým aktuálne Občiansky súdny poriadok poníma platobný rozkaz ako jeden zo spôsobov vybavenia žaloby a pre prípad, že platobný rozkaz nie je možné vydať, predpokladá riadne konanie o hmotnoprávnom nároku uplatnenom žalobou, t. j. pojednávanie a rozhodnutie o ňom, predmetom konania o vydanie EPR podľa nariadenia o EPR je len samotná otázka, či bude EPR vydaný alebo nie. Inak povedané, predmetom tohto konania tak nie je samotný hmotnoprávny nárok, ale len otázka, či možno na jeho presadenie využiť (európsky) platobný rozkaz, teda či sú splnené podmienky jeho vydania ustanovené v nariadení o EPR. Nesplnenie určených podmienok sa prejaví v podobe zamietnutia návrhu rozhodnutím súdu, proti ktorému síce nemožno podať opravný prostriedok, ktoré však zároveň nemá vplyv na možnosť uplatniť vlastný nárok opätovne, v inom konaní dostupnom podľa práva príslušného členského štátu (čl. 11 ods. 2 a 3 nariadenia o EPR).

4.5 Ako už ústavný súd uviedol (pozri bod 4.1 tohto uznesenia), možno záruky vyplývajúce z práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy vnímať diferencovane v závislosti od druhu, prípadne štádia konania, v ktorom účastník uplatňuje svoje právo. Tomu sú prispôsobené i procesné ustanovenia upravujúce odôvodnenia jednotlivých typov súdnych rozhodnutí. Náležitosti odôvodnenia rozsudku sú podrobne upravené v § 157 ods. 2 OSP, pričom podrobnosť ich úpravy vyplýva z toho, že rozsudkom sa rozhoduje o veci samej, teda o uplatnenom nároku (§ 152 ods. 1 OSP), a tak vyhovujúci, ako aj zamietajúci rozsudok má účinok rozhodnutej veci (*res iudicata*, § 159 ods. 3 OSP). Naopak, sám Občiansky súdny poriadok nevyžaduje pri procesných uzneseniach, ktoré samy osebe nemajú takéto procesné účinky, podľa okolností žiadne odôvodnenie (porov. § 169 ods. 2 OSP).

Ústavný súd preto s ohľadom na povahu a účinky rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie EPR dospel k záveru, že toto rozhodnutie je len procesným rozhodnutím o tom, že nie sú splnené podmienky na vydanie EPR podľa návrhu navrhovateľa ustanovené v nariadení o EPR. Preto požiadavky na odôvodnenie takéhoto rozhodnutia, ktoré navyše nepredstavuje žiadnu prekážku prístupu k súdnej ochrane vlastného hmotného práva, ktoré bolo uplatnené návrhom na vydanie EPR a ktoré možno opätovne uplatniť riadnou žalobou, resp. novým návrhom na vydanie EPR, môžu byť primerane prispôsobené povahe a účelu tohto rozhodnutia, pretože sa ním len rozhoduje o otázke, či navrhovateľovi bude umožnený prístup k skrátenému uplatneniu jeho práva formou EPR alebo nie. Nariadenie o EPR pritom predpokladá, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vydanie EPR sa odôvodňuje v prvom rade pomocou predvolených číselných kódov (čl. 11 ods. 1 v spojení so vzorovým tlačivom D v prílohe IV nariadenia o EPR). Navyše, čl. 8 nariadenia o EPR hovorí o tom, že kontrola splnenia podmienok na vydanie EPR sa môže vykonávať automatizovaným spôsobom, čo samo osebe umožňuje vykonávať túto činnosť len s minimálnym nasadením ľudskej tvorivej aktivity, ktorú by si však obsiahlejšie odôvodnenie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie EPR nepochybne vyžadovalo.

Odopretie vydania EPR – teda zamietnutie návrhu na jeho vydanie – z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti pohľadávky uplatnenej návrhom na vydanie EPR nepredstavuje rozhodnutie o tom, že pohľadávka je aj skutočne neopodstatnená, ale len o tom, že

zo skutočností uvedených navrhovateľom a z listín ním predložených sa súdu pri posudzovaní návrhu na vydanie EPR takto javila. Takéto odôvodnenie napadnutého rozhodnutia len formou odkazu na predvolené štandardizované stručné odôvodnenia označené číselnými kódmi, bez ďalšieho vysvetľujúceho textu preto ústavný súd akceptuje ako súladné s požiadavkami čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, keďže je v prvom rade súladné s príslušnými ustanoveniami nariadenia o EPR a nepredstavuje prekážku na nové uplatnenie hmotnoprávneho nároku navrhovateľa. Z týchto dôvodov ústavný súd nepovažuje postup okresného súdu, ktorý zamietol návrh sťažovateľky na vydanie EPR a svoj postup odôvodnil len odkazom na jeden z predvolených štandardizovaných dôvodov predpokladaných vo vzorovom tlačive D v prílohe IV nariadenia o EPR, za porušenie ústavného práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani podľa čl. 36 ods. 1 listiny. Keďže ústavný súd nie je alternatívnou ani opravnou inštanciou v rámci systému všeobecného súdnictva, nie je oprávnený preskúmať, či dôvody, kvôli ktorým bol zamietnutý návrh na vydanie EPR, aj plne obstoja z hľadiska nariadenia o EPR, resp. príslušných hmotnoprávnych ustanovení upravujúcich uplatňovanú pohľadávku. Takýto postup by navyše odporoval jednoznačnému úmyslu európskeho zákonodarcu vyjadrenému v podobe vylúčenia opravného prostriedku proti takému rozhodnutiu súdu (čl. 11 ods. 2 nariadenia o EPR).

5. Sťažovateľka namieta aj porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého znenie je takmer doslovne totožné so znením čl. 38 ods. 2 listiny, hoci z textu jej sťažnosti nie je úplne zrejmé, ktorý z konkrétnych komponentov tam zaručeného práva (právo na verejné prerokovanie veci, právo na prerokovanie veci za jej prítomnosti, právo na prerokovanie bez zbytočných prietáhov alebo právo na vyjadrenie sa k vykonávaným dôkazom) mal byť postupom a rozhodnutím okresného súdu porušený. Je však zrejmé, že práva zaručené v uvedených článkoch sa viažu na „prerokovanie vecí“. Ústavný súd už vo svojej skoršej judikatúre (I. ÚS 87/97, č. 56/1997 Zbierky nálezov a uznesení ústavného súdu) konštatoval, že pojem „prerokovanie vecí“ nezahŕňa aj konanie a rozhodovanie o procesných úkonoch a návrhoch, ktoré nie sú podaniami vo veci samej. Preto v týchto prípadoch zákon môže predvídať napríklad rozhodovanie bez verejného pojednávania a bez prítomnosti účastníka. Z tohto pohľadu je v prípade konania o vydanie

EPR za takýto „zákon“ potrebné považovať práve nariadenie o EPR, ktoré má pred formálnym zákonom prednosť (čl. 7 ods. 2 ústavy, rovnako aj PL. ÚS 3/09, č. 3/2011 Zbierky nálezov a uznesení ústavného súdu, časť V.3.4). Toto nariadenie pritom nepredpokladá verejné ústne pojednávanie, na ktorom by navrhovateľ mal a mohol byť prítomný, ani právo navrhovateľa vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, keďže súd o vydaní EPR alebo zamietnutí návrhu na jeho vydanie rozhoduje len na základe listín predložených samotným navrhovateľom. Keďže podľa už vysloveného názoru ústavného súdu má rozhodovanie o návrhu na vydanie EPR viac povahu rozhodovania o procesnom podaní než o vlastnom hmotnoprávnom nároku uplatnenom týmto spôsobom, považuje ústavný súd takúto úpravu za prípustnú. O zbytočných priet'ahoch nemožno v prerokúvanej veci (doručenie návrhu okresnému súdu 4. júla 2012, zamietnutie návrhu rozhodnutím z 18. júla 2012) hovoriť vôbec.

6. Podobne vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka vo svojej sťažnosti nepredkladá takmer žiadnu argumentáciu a obmedzuje sa v podstate len na citáciu tohto ustanovenia, hoci takáto argumentácia by – osobitne s ohľadom na to, že sťažovateľka je riadne zastúpená advokátom – bola v konaní pred ústavným súdom viac než žiaduca.

Uvedené ustanovenie totiž v sebe podľa stálej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zahŕňa niekoľko komponentov [porov. Svák, J. Ochrana ľudských práv (z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práv). II. rozšírené vydanie. Bratislava : EUROKODEX, 2006, s. 341 a nasl., podobne aj Kmec, J. In: Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 572 a nasl.], z ktorých jedným z najdôležitejších je právo na prístup k súdu, aby tento rozhodol o občianskom práve alebo záväzku navrhovateľa. Tento komponent v sebe zahŕňa i právo na konečné – meritórne rozhodnutie v takej veci, ktorá bola súdu predložená (porov. napríklad Kohlhofer a Minarik proti Českej republike, sťažnosti č. 32921/03, č. 28464/04 a č. 5344/05, rozsudok z 15. októbra 2009, ods. 90 a v ňom citovaná prejudikatúra). Právo na súd však podľa názoru ESLP nie je neobmedzené, pretože už sama povaha tohto práva vyžaduje právnu úpravu na úrovni štátu, ktorý má v tomto ohľade určitý priestor na uváženie. Také obmedzenia však nemôže sťažovať alebo zužovať prístup osoby k súdu takým spôsobom alebo v takom rozsahu, že by

sa tým zasiahlo do samej podstaty tohto práva (porov. napríklad Borobar a ďalší proti Rumunsku, sťažnosť č. 5663/04, rozsudok z 29. januára 2013, ods. 69). Z uvedených dôvodov judikatúra ESLP akceptuje ako prípustné sťaženie práva na prístup k súdu napríklad situáciu, keď poškodený uplatní svoj nárok na náhradu škody v trestnom konaní, avšak o jeho nároku sa meritórne nerozhodne, ale súd ho odkáže na občianske konanie, ktoré musí poškodený začať novou žalobou. Takúto úpravu a postup považuje ESLP za súladné s požiadavkami čl. 6 ods. 1 dohovoru za predpokladu, že toto nové konanie predstavuje rozumný alternatívny prostriedok efektívnej ochrany práva danej osoby [porov. Assenov a ďalší proti Bulharsku, rozsudok z 28. októbra 1998, ods. 112; Ernst a ďalší proti Belgicku, sťažnosť č. 33400/96, rozsudok z 15. júla 2003, ods. 53 až 55; Moldovan a ďalší proti Rumunsku, sťažnosti č. 41138/98 a 64320/01, rozsudok (č. 2) z 12. júla 2005, ods. 118 až 122; Forum Maritime S. A. proti Rumunsku, sťažnosti č. 63610/00 a č. 38692/05, ods. 91 až 94; Borobar a ďalší proti Rumunsku, ods. 56].

Tieto závery judikatúry ESLP sú podľa názoru ústavného súdu v celom rozsahu použiteľné aj v prerokúvanej veci. Sťažovateľka sa rozhodla uplatniť svoj nárok formou návrhu na vydanie EPR, ktorý bol však príslušným súdom zamietnutý. Už viackrát citované ustanovenie čl. 11 ods. 3 nariadenia o EPR však sťažovateľke umožňuje uplatniť jej právo opätovne iným spôsobom, ktorý je dostupný podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, ba dokonca aj novým návrhom na vydanie EPR. Za iný dostupný spôsob možno považovať najmä štandardný návrh (žalobu) v občianskom súdnom konaní, ktorým sa sťažovateľka môže voči poisťovateľovi domáhať zaplatenia súm uvedených v jej návrhu na vydanie EPR. Je síce pravdou, že konanie o žalobe je o niečo formálnejšie, a tým potenciálne i dlhšie než konanie o vydanie EPR, avšak na druhej strane rozsudok vydaný v konaní o takejto žalobe nie je možné jednoducho zrušiť podaním odporu zo strany odporcu (žalovaného). Za týchto okolností nie je možné podľa názoru ústavného súdu tvrdiť, že by uplatnenie práva štandardnou žalobou nepredstavovalo „*rozumný alternatívny prostriedok efektívnej ochrany*“ sťažovateľkinho nároku voči poisťovateľovi v zmysle už citovanej judikatúry ESLP. Existencia takéhoto prostriedku však vylučuje, aby v sťažovateľkinej veci došlo k porušeniu práva na prístup k súdu.

7. Ani ďalšie námietky sťažovateľky nemohli mať úspech.

7.1 Míňa sa účinkom námietka s'ťažovateľky, že okresný súd mal v prípade, keď nevydal EPR, postupovať podľa § 172 ods. 3 OSP a nariadiť pojednávanie. Ako už ústavný súd objasnil, medzi konaním o EPR a vydávaním platobného rozkazu podľa slovenského Občianskeho súdneho poriadku je podstatný rozdiel – pri platobnom rozkaze ide len o jeden zo spôsobov vybavenia riadnej žaloby, kým pri EPR ide o samostatné konanie, ktoré je nepriestupné s riadnym občianskym súdnym konaním. Ustanovenie § 174a ods. 4 OSP odkazuje len na primerané použitie ustanovení o platobnom rozkaze, pokiaľ samo nariadenie o EPR neustanovuje inak. Nariadenie o EPR však v čl. 11 ods. 3 výslovne ustanovuje, že zamietnutie návrhu na vydanie EPR nebráni navrhovateľovi uplatniť svoje právo novým návrhom alebo iným konaním dostupným podľa práva daného členského štátu. Nariadenie o EPR tak zjavne vychádza z toho, že zamietnutím návrhu sa konanie o EPR končí.

7.2 S'ťažovateľka sa svojím návrhom domáhala len vydania EPR. Navyše, jej podanie bolo pomerne rozporné, keďže okrem návrhu na vzorovom tlačive A uvedeného v prílohe I nariadenia o EPR (čl. 7 ods. 1) predložila ešte aj osobitný návrh vo forme súvislého textu, so samostatným petitom, ktorý smeroval len na vydanie EPR (pozri bod 1.2 tohto uznesenia). Zamietnutím návrhu s'ťažovateľky na vydanie EPR okresným súdom bol však úplne vyčerpaný predmet začatého konania, ktorým bola len otázka, či bude vydaný EPR alebo nie (pozri odsek 4.4 tohto uznesenia). Osobitné zastavenie konania, ktorého predmet bol už vyčerpaný iným rozhodnutím, tak neprichádzalo do úvahy.

7.3 Tvrdenie o premlčaní pohľadávky predstavuje v súčasnom štádiu konania podľa názoru ústavného súdu len špekuláciu s'ťažovateľky týkajúcu sa budúceho právneho názoru súdu. S'ťažovateľka však nepredložila žiadne už vydané rozhodnutie súdu, ktoré by jej obavy potvrdzovalo. Ústavný súd v tejto súvislosti len podotýka, že ustanovenie čl. 152 ods. 4 ústavy ukladá súdom povinnosť uplatňovať tzv. ústavno-konformný výklad právnych predpisov, čo v prerokúvanej veci znamená taký výklad, aby ochrana nároku s'ťažovateľky v prípadnom novom konaní bola skutočne účinná. Ustanovenie § 409 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. pre obchodnoprávne vzťahy a názory vyslovené judikatúrou (R 31/1974) k ustanoveniu § 112 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. pre

občianskoprávne vzťahy dávajú podľa názoru ústavného súdu dostatočný priestor na ústavne konformné riešenie situácie vzniknutej v dôsledku zamietnutia návrhu sťažovateľky na vydanie EPR.

8. Len *obiter dictum* ústavný súd poznamenáva, že nie je úplne presvedčený o správnosti názoru sťažovateľky týkajúceho sa kvalifikácie nároku poškodeného voči poisťovateľovi zodpovednosti za škodu. Poisťovateľ, ktorý poisťuje poistné riziko zodpovednosti za škodu, totiž má v prvom rade povinnosť voči poistenému – škodcovi nahradiť zaňho poškodenému škodu, a to práve na základe poistnej zmluvy. Nárok poškodeného na plnenie voči škodcovi jednoznačne nie je zmluvným nárokom, ale nárokom z protiprávneho konania (deliktu) vznikajúceho zo zákona. Potom sa ale ústavnému súdu javí, že (priamy) nárok poškodeného voči poisťovateľovi by mohol byť rovnako kvalifikovaný ako mimozmluvný záväzok, pretože sa nezakladá na žiadnej zmluve medzi poisťovateľom a poškodeným, ale na ustanovení zákona, ktoré umožňuje nároky na náhradu škody, ktoré inak existujú voči škodcovi, uplatniť priamo voči poisťovateľovi škodcu (porov. napríklad § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Tento nedostatok by však v zmysle čl. 11 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 2 ods. 2 písm. d) nariadenia o EPR bránil vydaniu EPR tak, ako sa toho domáhala sťažovateľka. Konečnú odpoveď na právnu povahu sťažovateľkou uplatneného nároku na účel čl. 2 ods. 2 písm. d) nariadenia o EPR však môže, samozrejme, dať jedine Súdny dvor Európskej únie, ktorému v tomto smere patrí monopol na výklad práva Európskej únie (porov. čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

9. Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietnuť okrem iného takú sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená. Za zjavne neopodstatnený sa podľa konštantnej judikatúry považuje najmä taký návrh (taká sťažnosť), ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva označeného sťažovateľom, pretože nie je daná jeho vzájomná súvislosť s napadnutým postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06). Z už uvedených dôvodov je zrejmé, že napadnuté

rozhodnutie okresného súdu už na prvý pohľad (*prima facie*) netrpí nedostatkami tvrdenými sťažovateľkou, resp. že ňou tvrdené vady nezasahujú do ústavnej sféry, na ochranu ktorej je ústavný súd povolaný. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní sťažnosti k záveru, že ju treba odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2013